

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Roberti Tvrneri Devonii Oratoris Et Philosophi
Ingolstadiensis Panegyrici Dvo**

Turner, Robert

Ingolstadii, Anno M. DC. IX.

De Diuæ Virginis assumptione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69598](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69598)

perbiam, ille tenellus sanguis, quem nulla vnquam labecula infecit, eluat nostras maculas; omnia tua, nostras vel sordes imbuant puritate, vel infirmitates sustentent robore: vt ex cruce tandem referamus vberrimos saluantesq; fructus, & tua gloria in nostra vita, & nostra salutis in tua morte. Dixi.

ROBERTI TURNERI

ORATIO QUINTA.

VID expectatis Patres? quid conuenistis adolescentes? quid animis & cogitationibus desixis haeritis singuli? an vt ego ex Rhetorum schola politulus in aures vestras orationis suauitate influam, an potius vt ex Theologorum castris robustulus in mentes vestras rationis firmitate irrepam? illud est expectationis vestrae, hoc huius loci, neutrum mearum virium. Sancta Maria, quae me vndiq; quasi faucibus premunt angustiae? nam quos ex altissimo Patris sinu vides huc conuenisse frequentes, id à me tacitis quibusdam cogitationibus elicere videntur, tuas vt laudes non solum lineamentis in umbrem, sed Rhetoricis etiam coloribus splendide illustrem. at cum nullus, vt ille omnium Oratorum & niteat ornamentis, & venustasibus affluat, minimam partem earum laudem, quas
 bi de

hi de te iam animis conceperunt, assequi dicendo pos-
 sit, ego ad tuas virtutes hac dictionis meae tenuitate
 poliendas quantulum adferre potero? nam si ego te
 laudo nigellam, sed pulchram, hi te cogitant nardum,
 sed sua uerè: si ego te praedico in summis rebus infimam,
 hi te admirantur in infimis rebus summam; si ego te
 mortalem sine labecula effero, hi te suspiciunt immor-
 talem in gloria; si ego te pingo terrarum dominam,
 hi te obstupescunt caelorum reginam. in singulis quid
 sum minutus? exhauriunt, exhauriunt cogitando
 misericordiae tuae, pietatis tuae, gloriae tuae fontes, ita
 ut laudum tuarum ne exiguus quidem riuulus videat-
 ur orationi meae reliquus. imò ne quem cuiusquam
 orationi locum reliquisse videantur, perrumpunt cae-
 los, irruunt in solium Dei, inuolant in sinum Patris,
 ut si quas notiones de Maria in intimis mentis sine
 latebris aut abstruserit altè, aut inclusit arctè, illas
 ipsi amore & studio, tanquam tædis ardentibus, in-
 censi, aut eruant commentando, aut credendo hauri-
 ant. miserum me. putàram hodiè in D. Virginis lau-
 dibus, tanquam immenso quodam Oceano, orationis
 meae vela explicare: sed cum omnem orationem, ve-
 strarum cogitationum impetus non solum vincant,
 sed etiam obruant, excludor vndiq, siquidem dictio-
 nis meae cursum, siue D. Virginis splendor ita opprimit,
 siue vestrae cogitationis celeritas ita reprimat: ut exor-
 dium hoc meum, quod aequabili ac perpetua quadam
 periodo ad Rhetorum praescriptum deberet vinciri, in-
 ter-

terrogati unculis interruptum, concisum commis, & membris fluitans timide, portendat nescio quod mea existimationis imminens naufragium, nisi aura quaedam lenior e caelo illapsa orationi mea, tanquam nauicula fluctuanti, afflauerit feliciter. sed afflauit aura, meque penè fractum tempestate recreat mirifice. quippè cum amor vester in D. Virginem e Deo haustus, ac Spiritus sancti sotu continenter altus non pariat me dicendo vincere vestram cogitationem, humanitas saltem illa, qua vos natura poliuit, sinet me, tanquam Atheniensium coram Philone, aliquantulum ineptire. quemadmodum enim Athenesius, cum cozeretur de gloria differere coram Philone (cuius iam aures cognouerat, & Demosthenica eloquentia inuistas calamistris, & Atticae dictionis puritate delicate politas) illum somniauit absentem, ne tanti viri cogitatio medium sibi dictionis filum intercideret: sic ego quoad differuero pro huius loci ratione, nihil tam vnquam conspirasse cum naturae ordine iustitiaeque lege, quam D. Virginem ita natam fuisse hominem, vt deberet assumi Dea, vos aliquantisper vigilans somniabo absentes, ne qui omnem de D. Virgine dictionem anteuertitis cogitando, hanc meam tenuiorem in medium iam fluctibus fluitantem obruat is penitus. sed hoc ipso punctulo temporis; tanquam diuina virgula Endimion, incipio somniare, faueto Maria, attendite Auditores, ego pergo.

Et si quae obscuritatis integumento natura implicat,

carat, aut potius Deus ad refutandam impiorum stul-
 titiam intimis recessibus contexerat, illa omnia Phi-
 losophi non poterant è tenebris eruere: tamen com-
 mentando differendo, scribendo in latentes rerum
 medullas eousq; penetrarunt, vt de vita ac morte qua
 nos Christi iam luce perfusi tenemus, tanquam certo
 Euangelij testimonio fixa, illa ipsi & acie mentis per-
 spexerint, & literis, Græci Græcis, Latini Latinis sci-
 enter & eleganter sint persecuti. qua enim rationi
 firmitate colligebant vitam esse naturalem, quod om-
 nes omnem animi corporisque contentionem in illa
 conseruanda suscipiant, ac ab ipsis mundi fundamen-
 tis susceperint: eadem extorquebant, nihil tam natu-
 ra repugnare, quam mortem, quod nullum viderint
 non dico vitiorum lituris oblitum, sed ne singulari quæ-
 dam sanctitatis laude florentem, cuius mentem me-
 moria mortis, tanquam furia quadam infernalis, non
 agitarit. ex qua re etsi Porphirius apostata, aliique
 qui ex huius schola efflorescunt nostri temporis Athei
 sumant occasionem irridendi nos Christi discipulos
 imbutos, quasi ineptè cœlitum aulam depingeremus
 nitentem stellis, constratam margaritis, specie pulchre
 splendentem, ac omnibus voluptatum deliciis mirri-
 cè affluentem, cum inuiti huius corporis statione ce-
 dentes ed commigremus: tamen Socrates quodam diu-
 na lucis igniculo illustratus melius ratiocinatur, nam
 cum videret omnes mortis nomen totis artibus, inti-
 misq; sensibus exhorrescere, quasi natura parens mor-
 ti bel-

ri bellum capitale haberet indictum, eam colligit esse
 pœnam quandam irrogatam naturæ, quod extra o-
 ras, quibus eam prudens architectus voluit coercere,
 iustitiæ legibus quasi aggeribus perruptis, defluerit.
 in quam sententiam, tanquam sacrum quoddam cõ-
 siliium, ex Theologis illi, qui rationes non latiori hac
 specie, sed ad tenue eliminatas, veluti ad quoddam li-
 brile, perpendunt, pedibus eunt penè omnes. secerno
 vnum aut alterum, qui ostentandi ingenij causa (ut
 solent multa) pugnant mortem esse implicitam na-
 turæ, quod ex perpetuo naturæ fronte cõtinenter flu-
 at, reliqui omnes vincunt, homines ad mortis no-
 men non aliter exalbescere, quàm ad crucem fures, ad
 securim maiestatis violatores, ad carcerẽ legum per-
 turbatores. ad rem. diuina dona iniuste occupas? mors
 furi tanquam crux est fixa. maiestatem Dei violas?
 mors proditori tanquam securis imminet. infringis
 Dei legem? mors perturbatori tanquam carcer exci-
 tatur. peccas? quicquid peccas, mors peccanti certa
 pœna proponitur. vnde Anaxagoras, Socratica disci-
 plinae emulus, suam Pontiam putabat non deletam,
 sed viuam hinc commigrasse in cœlestes sedes, quod
 conseruârit mentem tam castam, vt in illam nulla
 vnquam titillans carnis cogitatio irrepserit; aures
 tam tersas, vt in illas nulla vnquã ex obscœno sermo-
 ne libata voluptas influxerit; oculos tam puros; vt in
 illos nulla vnquam incurrerit vana species, denique
 vitam omni parte tam integram, vt nulla labecula
 asper-

aspersa aut credatur, aut prodatur. Verum etsi Ecclesia hanc mihi sententiam sua auctoritate penitus impresserit, vt planè credam tantam puritatem non potuisse cadere in vitam gentilium superstitione obstrictam, aut in fragilitatem humanam, exactis primæ iustitiæ neruis, fractam iam ac debilitatam: tamen id hæc pertinent omnia, vt aduersarios, qui Virginis assumptionem proscindunt tanquam commentum, rationis pondere penitus opprimant. ex medijs etenim inferis excitate mihi hæretici illâ totius Germaniæ contagionem, totius orbis calamitatem. non intelligit? illud in Augustini cucullo monstrum, in forma humana demonem infernalem (nam scedo hominis nomine huius loci sanctitatem nolo contaminare) illum, inquam, excitate mihi ex inferis: aut si Cacodæmones vestris vocibus nõ moueantur, vos Puritani precibus efficite, vt illa seditionis nutricula, sanctarum virginum illecebra, scedi carminis delictus ac festiuus Poëta, ille, inquam, Geneuensium perduellium primus Tyrannus, efficite; vt dicta die presens mihi hîc vadimonium obeat, rem edisseram tam clarè & liquidò, vt & se scelere, & vos errore facile exoluat. sed siue in terris liberi, siue apud inferos impliciti flammis responderis, excute mihi tuam intelligentiam. Augustinianæ familiæ macula, tuam mihi sententiam explica Geneuensis religionis architecta, mortua est Maria? mortua, ita tamen, vt manserit immortalis, assumpta enim est, vt Dea. mortua est?

mortua, ita tamen vt de morte triumphum reportã-
 rit, non enim consumpta est, vt homo. mortua est?
 mortua, sed non communi hac hominum lege, cum
 mortem non perfectionem naturæ, sed maculæ pœ-
 nam, & Philosophi diuinæ mentis particula instru-
 cti, & Theologi sacibus Spiritus sancti inflammati
 euincant clarissimè. quare eò iam angustiarum res
 venit, vt vel concedatur non extincta morte, aut o-
 stendatur infecta labe. designate ergò notas, quibus
 fuit inusta in terris, aut admiramini miraculum,
 quo fuit locata in cœlis. sed boni scilicet viri notas illi
 imprimunt. quas notas potest ne fieri, vt in cuius mē-
 tem tanquam purissimum hospitium commigrarit
 Spiritus sanctus, in cuius cor tanquam castellum mu-
 nitissimum incluserit se Pater, in cuius vterum tan-
 quam nitidissimam arcam abdiderit se Filius, in il-
 lam aut fraude irrepserit, aut vi se insinuarit Satan?
 sed nec Spiritus sancti in Virginem sanctam gratia
 affluentior apud inuidos, nec patris in filiam dulcissi-
 mam voluntas propensior apud ingratos, nec filij in
 matrem charissimam amor vehemētior apud impios
 quicquam valent, quò minus illam appellent saccum
 frumenti, quasi mater, adito aureo illo partu, veluti
 saccus effuso frumento nihil iam amplius contineret
 suauitatis, nihil puritatis, nihil sanctitatis. ô mon-
 stra hominum ex immanitate & scelere concreta. ô
 incestas linguas, quibus non solùm bonorum mentes
 in suæ dominæ opprobrio configunt, sed Christi etiam
 f maie-

maiestatem in sua matris violatione polluunt. quan-
 tō illam appellāssent, aut humaniūs cum Bonauentu-
 ra solem sine eclipſi, aut dulciūs cum Bernardo agrū
 sine spineto, aut ſinceriūs cum Ambrosio caſtellum ſi-
 ne proditore, aut magnificentiūs cum Auguſtino coe-
 lum sine nube, aut ſanctiūs cum ſapiente ſpeculum ſi-
 ne nauo, aut diuiniūs cum Eccleſia totam pulchram
 sine macula. tota pulchra es amica mea, & macula
 non eſt in te. non fuit ſaccus frumētī (quid repeto plaſ-
 phemiam heretici?) fuit ſol, quē nulla ſuperbia, tan-
 quam eclipſis, offudit; fuit ager, quem nulla ira, tan-
 quam ſpinetum, occupauit; fuit caſtellum, quod nulla
 carnis cogitatio, tanquam proditrix, expugnauit; fuit
 coelum, quod nulla inuidia, tanquam nubes, inſuſca-
 uit, fuit ſpeculum, quod nullum delictum, tanquam
 macula, aſperſit. tota pulchra es amica mea, & macu-
 la non eſt in te. neque enim (ſi rem, ſubductis rationi-
 bus, diligēter conſideremus) poſſumus cogitare D. Vir-
 ginem vlla vitij litura aſperſam, niſi plurimum de
 Dei & prudentia & prouidentia decerpamus. nam
 cū id totum, quod Deus exprompſerit in mundo
 aut fabricando prudentia, aut regendo prouidentia,
 inde niteat, quod eum multiplici rerum varietate di-
 ſperſerit, ac inſinitis quotidie rebus tanquā genu-
 lis quibusdam diſtinguat, ſeu potiūs tanquam nouis
 coloribus pingat & poliat, hac varietas & ordo in
 humano genere quo modo apparebit, ſi D. Virgini a-
 ſperſeris labeculam? vt res ſit aptior, in nulla re vide-
 tur

tur Dei prouidentia lucere magis, quàm in agro quodam ita floribus conſtrato, vt hinc viola pascant ſpecie oculos, atque eò magis pascant, quò abiectiù: humili camomillo immiſta iaceant: illinc hyacinti nares ſuauiſſime deliniant, atque eò deliniant magis, quò propiùs abſynthio coniuncti extent: vtrinque roſe animos voluptate perfundant, ac eò perfundant magis, quò denſiùs ſpinis inuolutæ emineant. et ſi enim ipſi per ſe flores plurimùm delectent, tamen ſi viola pulebræ ſine humili camomillo, aut hyacinti ſuaues ſine abſynthio acerbo, aut roſe ſpecioſæ ſine ſpinis horridis ſeparatim creſcerent, omnis delectationis fructus tolleretur, nec diuinæ prudētiæ ſpecies, quæ tota videtur eſſe in varietate ordine diſcludenda, ita emineret. quid? in agro erit varietas hæc ad delectationē, erit ordo ad diuinæ prudētiæ laudē, in humano genere non erit? nã in toto humano genere vbi deſcripſeris agrum illum bellum ſpatioſum ſpecioſum, in quo ſit inter camomillum viola, inter abſynthiũ hyacinthus, inter ſpinas roſa, id eſt, inter peccatores homo ſine macula, ſi Mariæ inuſſeris notam? in Angelis quòd tertias tertius, ſecundas ſecundus, primas primus eo ordine obtineat, vt Seraphini propter amoris flammam, qua ſupra alios conſumuntur, diuinæ eſſentiæ quadam veluti naturæ agnatione impliciti putentur, annon hæc designatio bella eſt? bella ad ſtuporem, in bellis, quòd alia cicures petant hominis familiaritatem, alia immanes ſanguinem: quòd alia muſculis

neruisq; constrictæ incedant pernitiùs, aliæ squammis
 suffultæ in lubricos se conglobent tractus, sinuosissq;
 flexibus tardiùs labantur: quod aliæ gregatim vi-
 uant, quasi in Repub. aliæ in solitudine ac latibulis
 Anachoritica vitæ rationem tueantur; ita tamen ut
 singula singulis naturæ perfectione, omnibus vnus E-
 lephas ingenij quasi sagacitate sit superior, annon hu-
 ius varietatis ordo pulcher est? pulcher ad miraculum.
 quid? hæc descriptio in angelis speciem? ordo in bel-
 luis pulchritudinem? providentia diuina in vtrius-
 que admirationem habebunt? & omnia ex humano
 genere tollentur penitùs? nam si totum humanum
 genus animo peragres & cogitatione, vbi reperias,
 quemadmodum inter Angelos Seraphinum, qui vide-
 tur Deus, quod ardentissimè amet; aut inter belluas
 Elephantè, qui videtur homo, quod rem ex re nectat;
 sic inter homines hominem, qui videatur Angelus,
 quod sanctissimè vixerit, si Maria impresserit notam?
 varietatis ordinem, ordinis rationem in Maria tan-
 tilla labecula sublatam nonne vides clarè? vide cla-
 riùs. Adamus & Eua propter mentem æquè propen-
 sam in bonum, atq; in malum contaminârunt se sce-
 lere, non infecerunt se labecula, loquitur res ipsa; Ihe-
 remias & Ioannes Baptista infecerunt se labecula, sed
 propter gratiæ quendam quasi imbrem è cælo deflu-
 entem non contaminârunt se scelere, producit sacra
 literæ; reliqui, quicumque aut sacro fonte tinguntur,
 aut gentili errore deuinciuntur, propter igniculum
 illum

illum peccatis in Adamo conceptum (fomitem appellat schola) vitam traducunt non solum illitam labeculis quotidianis, sed obrutam etiam sordibus, probat experientia: debuit ergo esse in hac mortalitatis nostra contagione Virgo Maria, in cuius vita propter fomitis igniculum non tam extinctum, quam gratiae quibusdam cineribus obductum, nec hareret labecula, nec inueteraret scelus, exigit varietatis ordo. atque similis rei cum sit expedita ratio, nec difficilis fides in aliis, de Diua Virgine videbitur aut tam difficile, ut non debeat credi; aut tam mirum, ut non possit insculpi? non potuit peccare Bonaventura, quo tempore labra crucifixo tam tenaciter affigeret, ut à tribus vix potuerit auelli, non potuit peccare, represserat enim sensum peccandi amor Christi; non potuit peccare Franciscus, quo tempore in aëre pendulus, quasi quibusdam spiritus alis sublatus, suae voluntatis habenas Deo committebat, non potuit peccare, fomitis enim tenebras dispulerat lux gratiae; non potuit peccare Catharina, quo tempore intra se, quasi extra se, in crucem ita omnes mentis nervos intenderat, ut subiectum ignem non sentiret, non potuit peccare, omnem enim sensuum vim cohibuerat ardor spiritus. quod certis temporibus certi homines poterant prestare, id omni vitae suae tempore non potuit prestare fons gratiae, Spiritus sancti domicilium, thronus maiestatis, Mater Christi? illud illi prestiterunt aliquando, quod multi fuerant in Christi con-

templatione, hoc hæc non præstabit semper, cum tota fuerit in Christi commentatione? præstitisti hoc Maria, præstitisti, macula non fuit in te. homo fuisti, sed quasi Dea tamen; mortalis fuisti, sed quasi immortalis tamen. non subiisti pœnam, quia non concepisti in te culpam: non confecit te mors, quia non infecit te labe: assumpta es, Maria, assumpta, & exaltata supra omnes cœlos. neq; si rem ad iustitiæ calculos reuocemus, aliter fieri decuit. nam cum Diabolus in huius mundi, tanquam triumpho, currum imposuit, omnibus per agratis oris, hunc igni, illum aqua, omnes morte extinguat, victoriamq; referat: nonne iustitiæ ratio postulat, ut vnus homo, extorto victoria signo, illum sub iugum mittat? at misit Christus. quid mirum, si Deus Satanã vincat, mortisq; incidat nervos? debuit Satanã vincere vnus, qui quicquid haberet sanctitatis & potestatis, id haberet non suum, sed haustum è celo: ac ne Demon malitiosè Christo intenderet notam iniustitiæ, si vinceretur à viro, qui vicit per mulierem, mulier eum debuit vincere. vicit hodie mulier, & tanquam David Goliath propria sica, sic Demonem morte, id est, propriis armis vicit Maria. Hanc victoria gloriã reportabunt ex Damone omnes beati, cum secreta contagione, in corporis demùm compagibus inclusi perfruentur felicitate, quæ nulla vnquã temporis circumscriptione definietur. quæ laurea ornabuntur omnes in fine seculi, illam nisi Diuæ Virgini concedamus in fine vitæ, finis profectò & stultè
 hebe-

hebetes, & turpiter inuidi. an laurea hac est beatorum propria? at diuam Virginem lucis adhuc vsura fruente[m] beatam appellauit Elizabetha. an superat natura angustias? cuius vita ne intelligentia quidem Angelica immensis terminis potest definiri, eius mortem cancellis natura perexiguis non debemus includere. intuer[e] intuer[e] in totam eius vitam, & aciem intende acriter, an vllam videris partem pertenui natura filo nexam, ac non potius quodam diuinitatis miraculo coherentem? Virgo concepit. annon natura vincitur? Virgo adidit. annon diuinitas elucet? Sol effundit mundo nubem. annon obstupescis? nubes mundo dispellit erroris caliginem. nunquid crederes, si Propheta non dixisset? per solem (inquit) effundam super vos nubem, id est, efficiam vt Virgo adat mundo Christum, quasi sol solem, sed solum humanae carnis velo, quasi nube, tectum & inuolutum. quid querimus amplius? tota vita fuit plena miraculorum, cur miraculum refugimus tantoperè in mortem? quanquam mors non fuit, culpa absuit, vita fuit: vita non fuit, animus absuit, mors fuit. ô miram Latinae linguae inopiam, ex cuius suppellectili non potest promi dictio ad tanti mysterij exprimendam notionem. vita non fuit, mors non fuit, quid ergo fuit? peregrinatio quaedam fuit animi à corpore, qualem ferunt Christi, vt maiori cum gloria referret de morte insignia victoria. in quam rem videtur Propheta fixisse mentis suae notionem, cum de illa illud proderet, ante omnia se-

cula concepta sum, & in futurum seculum non desinam. concepta est, nata est, ex elementorum coagmentatione concreta est, tamen quasi immortalis nunquam desinet aut dissipabitur, quæ hæc verborum complexio? concepta est; quomodo ergò non desinet? non desinet; quomodo ergò concepta? nata est; quomodo ergò immortalis? immortalis est; quomodo ergò nata? ex elementorum coagmentatione concreta est; quomodo ergò non dissipabitur? non dissipabitur; quomodo ergò ex elementorum coagmentatione concreta est? sed nolite tam excutere verba, quàm admirari rem. concepta est vt homo, stupente tamen natura; non desinet vt Dea, cedente omnino natura: non desinet per mortem, desinet per peregrinationem, quam tamen si quis velit appellare mortem (cùm nullus sit, qui non videbit mortem) non equidem multùm repugnabo. cauere tamen velim, ne putetur communi mortis genere extincta, vt illi aut vultus macularetur pallore, aut oculi, ruptis venulis, subsiderent in caput, aut dentes suffusi nigredine fatiscerent, aut corpus maculis squalleret, ac in cineres, veluti dissoluta compago, redigeretur more communi; hoc, inquam, cauere velim, ne putetur (sunt enim illæ poenæ sceleribus propositæ his verbis, terra es, & in terram reuerteris) sed ita extincta putetur, vt quæ specie superaret omnes viuens, mortuam cedat nulli. viuam fuit quasi oliua speciosa in campis? viuam vidit speciosam vt columbam? viuam data est

est ei species Libani? non colligo singula. viua fuit tota pulchra? mors, tanquam noctis obscuritas, huic pulchritudini nō obduxit caliginem. hoc loquuntur hęc Prophetæ verba, in nocte, id est, morte, operiebat tabernaculum quasi species ignis. mortua ergo fuit Maria (ne ex verborum ancipiti cursu sensum non verum eliciatis) sed ita tamen mortua, vt non iaceat peruagato more truncus, sed quodam quasi somno suauiter consopita, ac vera pulchritudinis effigies facta miraculo, ad magnum hoc & diuinum, quod colimus, assumptionis miraculū. illa Prophetæ verba (Sanctum suum non dedit videre corruptionem) cum de Christi carne fuerint explicata omnium conspiratione, nec aliam carnem Christus quàm Mariæ induerit, certa Ecclesiæ præscriptione, faciunt, vt putem Mariæ carnem non vidisse corruptionem. quid ergo? non dedit Mariam victam morti, sed mortem dedit victam Mariæ: non fuit Maria præda mortis, sed mors fuit premium Mariæ: assumpta est, assumpta, non consumpta Maria. cuius rei inter reliqua id mihi semper visum fuit, & nunc inprimis videtur clarissimum argumentum, quòd in obitu Mariæ confluxerint Apostoli, ex Iudæa Paulus, ex Roma Petrus, ex Æthiopia Thomas, ex disiunctissimis mundi partibus, quibus operam nauabant veritate informãdis, reliqui, quid? à tam sancta Euangelij opera Apostoli? ex disiunctissimis locis ipso punctulo temporis? ad vnum locum omnes? eodem spiritus asflatu singuli? vno tempore

tot miracula? ad quid? nisi ut essent mundo locupletissimi testes istius magni miraculi, in quo commoventur Angeli, sed vident; obstupescunt Catholici, sed credant; contremiscunt Dæmones, sed sciunt; vacillant Heretici, sed mentis vacillantis poenas pendunt æterno igni. hem (Auditores) quis me locus habet? somniabam, sed miraculi maximi admiratio maxima, me perpulchra meditationis dulci sopore exciuit, desino ergo somniare, id est, D. Maria triumphum post natos homines longè gloriosissimū probare, nam nunquam fiet, ut vigilans probem assumendam, credo assumptam. Dixi.

ROBERTI TURNERI SEXTA

ORATIO, DE LAUDE EBRIETATIS,
tempore Bacchanalium
habita Duaci.

VGIANT hinc Catores vultu seueri, facessant Philosophi oculis graues, exterminentur Theologi conscientia lege arctissime constricti, nihil de Catorum seueritate nimis tetrica, nihil de Philosophorum grauitate nimis eumentia, nihil de Theologorum conscientia nimis angusta olebit mea oratio. quid tuam exordij formam exigis Rhetor? hebes es, volo esse solutus. quid tuam argumenti formam desideras Diale-

tice?